

ЛЯСКОВЕЦ

ОБЩИНСКА ХРОНИКА

01-30 септември 2008 година

брой 8

Д-Р ГЕЦОВА И ЯПОНСКИЯ ПОСЛАНИК ТАКЕДА ПОДПИСАХА ДОГОВОР

Наскоро в София, бе подписан договор от Н. Пр. извънредния и пълномощен посланик на Япония в Р България г-н Цунехару Такеда и д-р Ивелина Гецова за дарение за Община Лясковец по линия на Програмата за отпускане безвъзмездна помощ за проекти на местно равнище.

За тази година са одобрени само два

проекта за финансиране от Японското посолство - единият е проекта на Община Лясковец за реновиране на детска градина „Сладкопояна чуцулига“ в село Джулюница, а другият е този на Специализирана очна болница във Варна за закупуване на нова медицинска апаратура.

Договорът за дарение на Община Лясковец е на стойност 59 998 евро и е предназначен за реновиране на сградата на детска градина „Сладкопояна чуцулига“ в родното село на Каляна Махлянов - Котоошу, В

сградата на детската градина не е извършван основен ремонт от нейното построяване през 1968 г. и в момента цялата сграда и детски съоръжения са изцяло амортизирани. По проекта се предвижда да бъде извършена цялостна подмяна на дограма, вътрешен ремонт на занимални и санитарни помещения, възстановяване на настилка в дворното простран-

ство, възстановяване и доставка на нови детски съоръжения. Освен това се предвижда закупуване на нови мебели за занималните, подмяна на осветителните тела, боядисване и подмяна на настилки. Основната цел на проекта е да се подобрият материално-техническата база и условията за възпитание на децата в най-голямото село в лясковска община. В дългосрочен план проектът ще допринесе за повишаване качеството на живот в малките населени места от общината и задържането на повече млади хора в тях.

Официални гости на състоялата се церемония по подписване на договора за дарение бяха и родителите на световноизвестния сумист Цеця и Стефан Махлянови, както и кмета на село Джулюница - г-н Янко Янков.

Очаква се проектът да бъде завършен през 2009 година, когато ще се отбележи 50-тата годишнина от възстановяването на японско-българските дипломатически отношения. Господин Такеда официално бе поканен от кмета на Община д-р Гецова за откриването на обновената детска градина, след като приключи реконструкцията ѝ.

В ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТ ЩЕ СЕ ГЛАСУВА ЕЛЕКТРОННО

Лясковска община спечели проект по приоритетна ос "Развитие на човешките ресурси чрез насърчаване на образователно и обучително". Това е седмият одобрен проект на общината за тази година. Проектът предвижда подобряване на административното обслужване на гражданите и бизнеса, предоставяне на качествени и бързи услуги, както и повишаване прозрачността при вземане на решения в местния парламент. Проектът е на стойност 540 000 лв, с които ще бъде обновена и модернизирана заседателната зала. Същата ще бъде оборудвана за електронно гласуване. Със средствата се предвижда да бъдат изградени и информационни центрове в петте съставни селища на общината, където ще се предоставят административни услуги за жителите, без да се налага да пътуват до общинския център. Този проект на община Лясковец е единственият за Велико-търновска област и в реализирането му, което ще продължи 12 месеца, партньор ще бъде областната администрация.

НАВЪРШИХА СЕ 123 ГОДИНИ ОТ СЪЕДИНЕНИЕТО

Съединението, Независимостта, Деят на народните будители се явяват чисто български национални явления, извършени без външна помощ, влияние или намеса. В Лясковец след 10 ноември те започнаха да се отбелязват няколко години по-рано от разпореджанието на централната власт, по инициатива на Местния комитет „Васил Левски“. Хубаво е, че след половин век „табу“, те заемат историческото си място и получават истинския си блясък.

Обръщам внимание на този факт, не за политизиране на нещата, а за показването им в тяхната обективност и прозрачност. За да се достигне до изстрадащата им и ползотворна същност.

Сан-Стефанска България от 3-ти март 1878 г. включва почти всички български земи на етнически принцип. За това определена заслуга имат българинът от Коприщица Марин Дринов - професор в Харковския университет и руския политик и дипломат граф Игнатиев. Няколко месеца по-късно (14 юли 1878г.) Берлинският конгрес къса живи парчета от младата българска държава. Според неговите клаузи, независимо княжество остава само Северна България с център София, начело с княз, а Източна Румелия с център Пловдив, се управлява от българин - генерал-губернатор, назначен от султана и подчинен нему. Останалите южнобългарски земи и население остават на статута преди Освобождението.

Това естествено е едно несправедливо решение, свързано с глобалната политика на Великите сили в Югоизточна Евро-

па и конкретно със стремежа им към Пролетите и Цариград, и контролирането на Русия.

От страна на българите веднага започва активна и масова борба за възстановяване целостта на разпокъсаната Родина, като се създават масови движения за съединение на страната. Създават се комитетите „Единство“, гимнастически дружества, списват се вестници. Известна е реакцията на 45 народни представители от южнобългарските земи в Учредителното събрание в Търново, които искат да го бламираат до решаване на въпроса.

В Пловдив се създава ЦРК начело със Захари Стоянов (по подобие на комитетите от времето на В.Левски), в които най-активно участие вземат бившите възрожденци и революционни дейци.

По това време, проблемите на Турция с Босна и Херцеговина, международните противоречия, както и вътрешните проблеми на империята, дават основание на българите за решителни действия. Съединението се извършва с безкръвнен преврат на 6 септември 1885 г. с активното участие на четата на Чардафон, при който е свален генерал-губернаторът Г. Кръстевич и на негово място е поставен К.Стоилов.

Опасността и последиците от този акт е естествено да се очакват от страна на Турция, но Сърбия е страната, която реагира като обявява една несправедлива и неоправдана война на България под предлог, че се нарушава статуквото, т.е. равновесието на Балканите. Френската дипло-

мация по това време отбелязва, че България с този си акт с нищо не накарнява сръбските интереси и че поведението на Сърбия е неоправдано.

Шеметният успех на българите във войната изумява Европа, но едни са възхитени, а други смутени от това. България е принудена да сключи договор за примирение, на който нещата изглеждат предрешени. Той е подписан в Букурещ следващата 1886 г. Според него, българският княз ще управлява и Източна Румелия, но върховенството на султана макар и формално остава.

Макар и с тези условия, Съединението е едно голямо завоевание на българския народ. Русия остава неблагоприятна към българския княз Александър Батемберг. Австро-Унгария се стреми за влияние по долината на р.Вардар и пристанището на Солун, а България не може да води самостоятелен международен живот, поради зависимостта си от Високата порта. По този начин тя не е могла да окаже и реална помощ на възстаналите българи от Илинденско-Преображенското въстание. Това обстоятелство не им дава възможност да търсят българско политическо лоби в икономическа Европа. След редица перипетии (който не са предмет на случая) Стамболов казва „Турците мислят, че зад тази аларма - Съединението стои Русия и затова няма да обявят война на България, а калпазаника на руснаците не им позволява да подкрепят едно такова свято дело“.

В най-трудния момент на войната за България - при Драгоман, турският сул-

тан е поискал да изпрати свои представители да заемат властта в Източна Румелия. Батемберг категорично се е противопоставил (премълчаван до сега факт в нашата историография).

Във войната, българските капитани побеждават сръбските генерали. Капитан Тодор Матров от Лясковец получава награда за храброст за боевете при Сливница. Петропавловското богословско училище прекъсва занятията си и възпитаниците му заминават на фронта. Жените от Лясковец, заедно с тези от Г.Оряховица и Търново изпращат провизии и дрехи за войниците.

Стига се до извода да се води самостоятелна борба за независимост на Тракия и Македония и при подходящи условия и случаи, да стане присъединяването им към Родина. Един проблем, който остана с въпросителни и до днес и в който политиките, за разлика от войниците станаха длъжници на България.

Великите сили признават Съединението, но се страхуват от него, защото тук имаме единство между княза и правителството, между обществеността и партиите, между народа и интелигенцията. Създава се обща воля, обща граница, обща парична единица, безмитна система, единна администрация. По този начин държавата става монолитна и може да започне да си решава проблемите. Този факт - Съединението, остава добър пример и спомен в историческата памет на българина и едно голямо достойние за България.

Петър Славчев

ЗАПОЧНА НОВАТА УЧЕБНА ГОДИНА

Във всички общински училища на територията на Община Лясковец на 15 септември бе открита новата учебна 2008/09 година. Тържествата започнаха с издигане на националното знаме, посрещане на училищните знамена и под звуците на на-

ционалния химн. Заместник-кметът на общината с ресор образование г-н Г. Петров бе гост на откриването на учебната година в СОУ „М. Райкович“. Той и директорът на училището поздравиха ученици, учители и родители с новата учебна година и им поднесоха своите благопожелания за успешна и ползотворна работа.

Водосвет, празнична програма, подготвена от учениците, музикални изпълнения, бяха част от тържествения ритуал в първия учебен ден в лясковската гимназия. Минутни след церемонията в двора на школото, бе открита официално и оборудваната с нови компютри зала в сградата на корпус I в най-голямото лясковско училище. Пентата преряза заместник-кмета на общината г-н Георги Петров. Залата е с 17 чисто нови компютъра и с нея кабинетите по ин-

форматика в училището стават общо четири.

Новата учебна година в СОУ „М. Райкович“ започнаха общо 620 ученика, разпределени в 27 паралелки. Ремонтите и обновяването на класните стаи отдавна са приключили, сподели директорът Н. Кожухаров.

Нормален учебен процес започнаха и останалите пет училища на територията на общината.

Тази година с трепет и очакване прага на общинските училища прекрочиха общо 87 първоклаци. В сравнение с миналата година те са с 15 хлапета по-малко, а последна учебна година започнаха 49 дванадесетокласника - нашият випуск 2009.

За радост на родителите, новата учебна година стартира с по-малко разходи, тъй като им бе спестено закупуването на

пълния комплект учебници, които в зависимост от различните класове, варират от 80 до 130 лв. За първи път тази година напълно безплатни учебници бяха осигурени не само на децата от началния курс, но и на по-големите ученици от пети, шести и седми клас.

С УРОЦИ ПО ЕВРОПЕЙСКИ ЗАПОЧНА НОВАТА УЧЕБНА ГОДИНА В ЦДГ "ПЧЕЛИЦА"

Във връзка със започването на новата учебна година, ръководството на ЦДГ "Пчелица", Лясковец организира празник в детското заведение, който започна с тържествен ритуал в ранния 15 септември. След откриването на новата учебна година, се проведе урок по европейско гражданство, който водеше Теодора Калейнска - експерт от Съвета на Европа във В. Търново. Гостенката - г-жа Кале-

йска подари на малчуганите огромен пъзел - 3 на 3 метра, който всички заедно с голямо усърдие подредиха. Целта на урока беше да се запознаят нашите деца с европейската карта, която се получи след сплъбяване на пъзела. Те не само се справиха успешно с подредбата на европейските страни, но демонстрираха пред г-жа Калейнска и своите езикови умения по английски, френски, испански и турски. Вече втора година децата, възпитаници на "Пчелица", работят по петстранен проект заедно със свои връстници от Испания, Франция, Турция и Португалия. Проектът "Коменски" формира у тях европейско самосъзнание и им дава възможност да се запознаят с различни европейски практики.

След европейския урок децата от подготвителната група, които ще бъдат първокласници догодина, по случай първия учебен ден посадиха дръвче в двора - малко красиво борче.

АНГЛИЧАНИ НАПРАВИХА ДАРЕНИЕ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА В ДРАГИЖЕВО

Щедри англичани дариха доста висока сума на детското заведение в Драгижево. Директорката Цена Иванова сподели, че със започването на новата учебна година малчуганите от селото са получили от местните английски семейства благодарителен жест - сума от 450 лева. За голяма радост на децата, Питър Картрайт и съпругата му Джейн, заедно с още няколко свои сънародници, живеещи в околните селища, са организирали благодарително парти с томбола, състезателни игри и забавления. По думите на директорката, все повече англичани се заселват в Драгижево и все по-често навещават децата, интересуват се от техните нужди и помагат много за подобряване условията на учебно-възпитателния процес. Дарената сума ще бъде използвана за материално-техническа база в детската градина. Този благодарителен акт не е първия и той е свидетелство за обичта и вниманието на чужденците към българските деца.

Родителите и педагозите от детската градина благодарят сърдечно на английските дарители.

ПРЕДСТОЯЩО

ЗА ВТОРИ ПЪТ СЕ ПРОВЕЖДА ОБЛАСТНА КОНКУРС "НИКОЛА КОЗЛЕВ И ЦАНИ ГИНЧЕВ"

През 2006 година в Община Лясковец бе учреден Областен конкурс за поезия и проза под името "Никола Козлев и Цани Гинчев". Организатори на проявата са Областна администрация В. Търново, Регионални инспекторат по образованието и община Лясковец. Целта на конкурса е да се популяризира творчеството на двамата големи наши възрожденци Н. Козлев и Ц. Гинчев, да се открият млади литературни дарования и да се насърчат техните творчески изяви, също да се търсят съвременните измерения на националните добродетели в литературното наследство на двамата просветители. В конкурса право на участие имат, както ученици, така и автори над 18-годишна възраст, като те могат също да избират в кой от двата раздела да творят - в раздел "Поезия" и/или в раздел "Проза".

По статут конкурсът се провежда всяка четна година. През 2008 следва да се проведе за втори път. Вече са събрани в срок творбите на желаещите да участват в това творческо литературно съревнование. Тази година, за разлика от първата, участниците са повече, преобладават творби в мерена реж, представени са и няколко есета в раздел "Проза". Участниците са предимно ученици от Лясковец, а в голямата възрастова група са се включили и автори от различни краища на България. Това показва, че има интерес към духовното и културно-просветно наследство, което са оставили нашите будители и тяхното дело е пример за подражание. "По Възрожденските пътеки" е темата тази година и очакванията на комисията от оценяващи се обдънаха. В края на септември петчленно жури с председател г-н П. Славчев и специалист от областна администрация г-жа М. Гъркова, разгледа представените творби и сформира мнение кои от тях са достойни за награда. Участниците вече са оценени и предстои да бъдат наградени по възрастови групи в двата раздела. За най-добрите произведения ще бъде присъдена Наградата на кмета на община Лясковец и Специалната награда на областния управител на В. Търново. Това ще стане на специална церемония, която община Лясковец предвижда да се проведе на празника, посветен на Деня на народните будители.

ОТБЕЛЯЗАХМЕ 100-ГОДИШНИНАТА ОТ НЕЗАВИСИМОСТТА

Община Лясковец, Съюз на ветераните от войните, Съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва и читалище "Напредък-1870" - Лясковец, организираха на 22 септември 2008 година честване на 100-годишнината от обявяване Независимостта на България. В програмата бе включено тържествено събиране, което се проведе в заседателната зала на общината.

Председателят на Общински съвет Лясковец г-н Петър Славчев въведе присъстващите гости и граждани в хронологията на паметните събития от ония времена. За случилото се преди сто години той разказа следното: "В началото на XX век нашите нотабили трябвало да търсят ново политическо лоби в конфигурация на империалистическа Европа. Терминът "Под върховенството на султана" от Букурещкият мир от 1886 г. не решава въпросите на държавата. Илindenско-Преобразженското въстание решило националните идеали. Фердинанд бил под сянката на силния политик и държавник Стефан Стамболов. Не е ясно той има ли пръст в заговора срещу премьера, но фактът, че на погребението вдовцата на последния връща цветята, изпратени от държавния глава, води до съмнение в тази посока.

ВМРО е в разкол - Димо х. Димов, Яне Сандански, Христо Чернопеев и други започват агитация за създаване на Балканска Федеративна Република, което било опасно за българското освободително движение. Тогава се развива идеята за реализиране на българската кауза на чужбина. Русия искала да създаде съюз между България и Сърбия като стабилен блок на Балканския полуостров под нейно влияние. Австро-Унгария се стреми да получи излаз на световния океан чрез пристанището на Солун. Тя е склонна да подкрепи "независимостта", но за своя изгода. В 1908 г. изтеклъ скръпт, в който трябва да върне Босна и Херцеговина на Турция, а тя няма намерение за това, а напротив - да ги анексира. Обявяване независимостта на българите ще затрудни Турция, защото трябва да реагира по два-та случая.

България е под върховенството на Високата порта - не е можела да сключва до-

говори, да води външна политика, да влиза във взаимоотношения с други страни. Това предствлявало костелива черупка, която спъвала баланса между вътрешното благоприятно развитие и Европейския политически статут.

Князът, правителството, обществото започнали трескава дейност за търсене на начини да се излезе от това положение. Скоро дошъл и поводът "гафа с пилефа". Турският министър на външните работи свикал дипломатическото тяло на среща, за да ги уведоми за положението в страната. Българският представител Иван Гешев не бил поканен. Турското правителство обяснило, че той е от по-нисък ранг. Това афектирало българите. Фердинанд веднага отива в Будапеща за среща с Франц Йосиф. На връщане яхтата "Хан Крум", с която пътува по Дунав акустираща на русенското пристанище. Там го чака множество народ, някои министри, депутати, обществеността. Той им доверява намерението си на другия ден, 22 септември да обяви Независимостта. През нощта специален влак пътува за Търново. На гарата го чака стъпка много хора, но той слиза на гара Трапезица и отива в царската църква "Св. Четириссет мъченици". Там обявява Независимостта и всички заедно тръгват за Царевец. Тук след литургия и прочитане на Манифеста за обявяване на Независимостта, камбаните на всички църкви тържествено бият. Протосингела Стефан полага царската корона на главата на Фердинанд. Така и от правна гледна точка България става нормална държава.

Понятията княз, принц и други са родови титли, докато царската титла е държавна инсигния. Преди 800 години цар Калоян се погрижил чрез преписката си с папа Иннокентий III за такова признание.

Турция веднага иска компенсация от 650 милиона златни франка. Тогава министър-председателят Александър Малинов каза - "... не ме е яд, че ги нямаме, както и 16 семейства. Резултатът е един от най-добрите и се доближава до този през есента на миналата година, когато беше регистрирано най-масовото участие на населението в кампанията досега. Статистиката сочи също, че откакто излязат "Движи се и победи" се провежда, подплатена със спортно-туристически тържества, туристите са се увеличили около десет пъти.

За втора поредна година в кампания-

а че ги искат за това, което ни принадлежи". Със заем от Русия нещата се уреждат.

Независимостта е едно от големите събития за всички нас, дело на всички слоеве от българското общество и престиж в българската история. За нея обаче трябва да се воюва всеки ден. Защото и днес, от вътре и от вън, мнозина са се вътурнали да рушат устоите на държавата. Ето защо, трябва да застанем на поста си срещу агресията и угрозата."

След като бяха представени от г-н Славчев всички тези исторически факти, на тържественото събиране в Денят на Независимостта, говори и г-н Георги Георгиев от името на Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва. Той изчерпателно разгледа въпроса за независимостта и националните идеали.

Празникът продължи с ритуал на площад "Възраждане". След като бяха издигнати тържествено националното и европейското знаме и бяха отслужен благодарствен молебен, д-р Гецова поздрави гражданите със стогодишнината от обявяването Независимостта на България. В своето празнично слово тя подчерта, колко далновидно и прозорливо е делото на Фердинанд и тогавашните министри и колко голямо е значението му за младите поколения днес, след 100 години. "Българското общество в началото на XX век поема с бързи стъпки по пътя на Модерността, каза тя. Този път е свързан с важният акт на Независимостта - врата-

та, през която България преминава, за да се нареди сред останалите равностранни страни в европейския свят. България и българите издържат с отличие важния изпит на Историята, чийто поуки трябва да помним и днес, когато отново търсим своето място в духовното и политическо пространство на Стария континент. Нека бъдем внимателни четци на уроците на историята, нека бъдем достойни продължители на националната кауза и на възрожденото дело на строителите на съвременна България. Днес, когато страната ни прави усилия да отстоява мястото си в голямото европейско семейство, нека отдадем синовна почит и признателност към деятелите на този възторжен исторически акт. Нека днес си пожелаем да имаме необходимата отговорност, мъдрост, умения и зрелост, за да имаме свободна, независима, демократична и благоденстваща България, духовна водителка на българската нация и опора на всички българи по света!" След приключване на тържественото слово на кмета на общината, в знак на признателност и поклонение, бяха поднесени венци и цветя на Паметника на загиналите във войните лясковчани.

За 100-годишния юбилей на Независима България бе организиран и концерт с участието на местни състави, на които лясковчани имаха възможност да се насладят в празничната вечер. Той започна с патриотични песни, изпълнени от Състав за стари градски песни "Бели ружи". Участие взеха и младите дарования на Лясковец - малките певци от ДВГ "Звънчета", балерините от балетна школа "Ритъм" и детски танцов състав "Дъга".

ЗАПОЧНА ЕСЕННИЯТ ЕТАП НА "ДВИЖИ СЕ И ПОБЕДИ"

Тази година в периода от 4 до 18 октомври се провежда есенният етап на кампанията "Движи се и победи", организирана за осма поредна година в рамките на програма СИНДИ. От стартирането на "Движи се и победи" през есента на 2001 година досега са проведени 14 кампании, в които са се включили общо 7 580 души /в това число и 150 семейства/. В пролетния тагодишен етап взеха участие общо 746 деца, участници и възрастни хора,

та организирано участие и населението от нашата община и община Оряховица. Трите маршрута този сезон са до хижа "Божур", до Килифор и до атракционното селище Арбанаси. Туристи от лясковското дружество, граждани и ученици, освен в маршрута до хижа Божур, могат да се включат и в спортно-туристическия празник, който се организира на 11 октомври в парк Килифор. Макар че това ще е вторият поред поход, именно там ще бъде същинският празник на "Движи се и победи" - есен 2008 година".

Новото тази есен е по-атраktivният

тролей над езерото, дълъг 70 метра. В този първи маршрут ще има различни спортни игри и състезания, туристически щафети, преодоляване на препятствия - тролей над езерото, мост над реката, висеща въжена стълба, катерачна стена, също и стрелба с лък, колоездене и много други. За всички участници и за победителите в разнообразните спортни дисциплини са предвидени награди и стимулиращи подаръци. Ще бъде присъдена и награда за най-атраktivен участник.

Традиционният жребий за преминалите в трите маршрута ще се изтегли една седмица след приключването на походите. Това ще стане на официална церемония в РИОКОЗ. Голямата награда на кампанията е велосипед.